

Motion till riksdagen 2013/14:Kr310

av Lars Ohly m.fl. (V)

Kulturskolan

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör utreda frågan om kommunernas skyldighet att tillhandahålla kulturskola och hur detta kan finansieras.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett förslag till nationell strategi för barns och ungas kulturutövande.

En tillgänglig kulturskola

Kulturskolan, tidigare känd som kommunala musikskolan, har spelat en mycket viktig roll för svenska barns och ungdomars möjlighet att själva pröva på musik och andra kulturformer. Det har också bidragit till att många musiker och artister har fått en grundläggande utbildning som i vissa fall lett till att svensk musik och kultur kunnat spridas över världen.

Det viktigaste argumentet för kulturskolan har alltid varit och kommer alltid att förbli, det mervärde som skapas i människors liv när kultur och kulturskapande blir en naturlig del av mångas tillvaro. I Musik- och Kulturskolerådet (SMoK), framgår det att fler än 200 000 barn och ungdomar deltar i kulturskolans verksamhet. Av dessa är 64 procent flickor.

Målsättningen måste vara att alla barn ska få möjlighet att pröva på olika kulturyttringar. För att uppnå detta behöver kulturskolan göras tillgänglig för alla. Vi menar att det är viktigt att kommunerna tillhandahåller kulturskola. Regeringen bör därför utreda frågan om kommunernas skyldighet att tillhandahålla kulturskola och hur detta kan finansieras

En annan avgörande tillgänglighetsfråga är avgifterna till kulturskolan. I flera kommuner är avgifterna så höga att många familjer saknar möjlighet att betala dem. År 2012 var den genomsnittliga terminsavgiften 666 kronor.

Fel! Okänt namn på

Avgiftsnivån varierar dock stort mellan de olika kommunerna i landet och på en del håll är avgiften mer än dubbelt så hög jämfört med genomsnittet. Ett exempel är Danderyds kommun där avgiften för 2013 är 1 660 kronor per barn och termin.

Vänsterpartiet anser att barn från alla familjer, oavsett ekonomi eller social ställning, ska ges möjlighet att delta i kulturskolans verksamhet. För att detta ska bli möjligt måste avgifterna till kulturskolan på sikt tas bort.

I ett första steg vill Vänsterpartiet införa en maxtaxa på 300 kronor per termin för kulturskolan. Avgifterna bör minska i enlighet med den modell som används för förskolan. Enligt en promemoria från riksdagens utredningstjänst, 2013:422, beräknas en sänkning av terminsavgiften till 300 kr minska avgiftsintäkterna med drygt 153 miljoner kronor, givet samma antal elever samt att samtliga betalar 300 kr per termin. För att finansiera de minskade avgiftsintäkterna måste anslaget således öka med motsvarande 153 miljoner kronor. Eftersom den föreslagna terminsavgiften om 300 kronor är ett maxbelopp är det möjligt att alla elever inte kommer upp till en avgift på 300 kronor. I praktiken kan därför kommunerna komma att behöva skjuta till ytterligare medel. För detta ändamål avsätter Vänsterpartiet 200 miljoner kronor i vår budget. Regeringen bör återkomma till riksdagen med ett förslag om att införa en maxtaxa för kulturskolan. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Nationell strategi

Barn som ges möjlighet att utöva kultur får ökat självförtroende, stärker sin problemlösande förmåga och blir bättre på socialt samspel. Drama, dans, bildkonst, film, musik och andra kulturyttringar är viktiga för att stärka barns möjligheter att uttrycka sig med mer än språket. Enligt FN:s barnkonvention har alla barn rätt till en rik fritid med lika möjligheter till kulturell och konstnärlig verksamhet.

Kulturskolan är landets största barn- och ungdomskulturverksamhet. Kommunerna satsar totalt nästan 2 miljarder kronor årligen på kulturskolorna. Varje vecka tar verksamheterna emot 400 000 barn och ungdomar, men efterfrågan är större än utbudet. Några kommuner saknar helt kulturskoleverksamhet. Det behövs en likvärdig kulturskola över hela landet.

Kulturskolan har inte utvärderats nationellt på 60 år och det saknas samlad forskning kring vad en kulturskola är och skulle kunna vara. Det saknas också en riktad högskoleutbildning för lärare och pedagoger inom flera olika konstarter. Detsamma gäller stöd till lärarnas kompetensutveckling. Även i framtiden ska barn och unga kunna delta i kulturverksamhet med hög kvalitet.

De nationella kulturpolitiska målen betonar barns och ungas rätt till kultur. Kulturskolorna är en framträdande aktörer i arbetet med att förverkliga denna målsättning. Alla barn ska ha tillgång till kulturutövande.

Fel! Okänt namn på

Kulturskolan spelar en viktig roll för barns och ungas möjligheter till att själva utöva kultur. Innehåll, mål och visioner skiftar över landet och saknar nationell samordning.

Av bland annat dessa skäl behövs en nationell strategi för barn och ungas kulturutövande. En nationell strategi bör bland annat innehålla en plan för barns rätt till att utöva kultur, högskoleutbildning och personalförsörjning, kompetensutveckling och ett nationellt kunskapscentrum för statistik, samordning och kvalitetsutveckling. Regeringen bör återkomma till riksdagen med ett förslag till nationell strategi för barn och ungas kulturutövande. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 6 september 2013

Lars Ohly (V)

Bengt Berg (V)

Amineh Kakabaveh (V)

Lena Olsson (V)

Marianne Berg (V)

Eva Olofsson (V)

Mia Sydow Mölleby (V)